

Nytt pensionsavtal från 2009

Helt premiebestämt för födda 1981 eller senare • 10 procent i sjuklön dag 91 - 360 för alla

! Den 1 januari 2009 träder Postens nya pensionsavtal i kraft. Det nya avtalet är uppdelat i två avdelningar, **Avdelning 1** och **Avdelning 2**. Avdelning 1 omfattar dem som är födda 1981 eller senare och Avdelning 2 dem som är födda 1980 eller tidigare. Den största förändringen i avtalet är att de som är födda 1981 eller senare får en helt premiebestämd pension. För övriga fortsätter i stort sett samma regler att gälla. Några förändringar införs dock, bland annat en sjukpension på 10 procent mellan den 91:a och 360:e sjukdagen.

Avdelning 1

Gäller födda 1981 eller senare
Avdelning 1 gäller för dem som är födda 1981 och senare, oavsett om man redan är anställd när det nya avtalet träder i kraft den 1 januari 2009, eller om man nyanställs efter detta datum. Om man är anställd när det nya avtalet träder i kraft måste man vara "fullt arbetsför" för att omfattas av Avdelning 1. Den som omfattas av ITP-P-avtalet den 31 december 2008 och är helt eller delvis sjuk den 31 december 2008 och är fortsatt sjuk den 1 januari 2009 går kvar på ITP-P-avtalet så som det löd den 31 december 2008. Man omfattas alltså inte av de ändringar i det "gamla" ITP-P-avtalet som gäller enligt Avdelning 2.

Timanställda och förstärkningsanställda tillhör Avdelning 1.

Helt premiebestämt

Den viktigaste förändringen i det nya avtalet är att de som omfattas av Avdelning 1 får en helt premiebestämd pension. Arbetsgivaren betalar in en premie som motsvarar 4,5 procent på bruttolönen till min pension. När lönen en viss månad överstiger 30.000 kr betalas 30 procent på den del av lönen som överstiger 30.000 kr. Pensionens storlek blir sedan beroende på hur länge jag arbetat och hur mycket jag tjänat in och sist, men inte minst, hur pengarna har förräntats.

Premierna börjar betalas in från det man fyller 25 år. Premien beräknas på månadslönen och fasta tillägg samt rörliga tillägg som mertids-, ob- och semesterersättning. Även övertidsersättning ingår i underlaget.

Förvaltare

Man väljer själv hos vem och hur man vill placera sitt pensionskapital. Hälften av premien måste placeras i en traditionell pensionsförsäkring. Man får välja mellan fem bolag. Den andra halvan kan placeras i antingen en traditionell försäkring eller i

fonder. Även här har man fem bolag (men inte riktigt desamma) att välja mellan. Valet av förvaltare (liksom av familjeskydd och återbetalningsskydd; se nedan) administreras av ett bolag som heter Collectum.

En annan nyhet i avtalet är att man (mot en viss avgift) får flytträtt för hela pensionskapitalet. I nuvarande avtal har man kunnat byta förvaltare, men man har inte fått ta med sig det man redan har spar ihop.

Återbetalningsskydd

Även i det nya avtalet finns återbetalnings- och familjeskydd. I nuvarande avtal är grundregeln att dessa två efterlevandeskydd ingår; om man inte vill ha dem måste man själv välja bort dem. I det nya avtalet är det tvärtom.

Återbetalningsskydd innebär att mina efterlevande får ut det pensionskapital jag tjänat in om jag avlider innan jag hunnit ta ut det. Kostnaden för återbetalningsskyddet tas från den premie som arbetsgivaren betalar in och leder alltså till en något lägre pension.

Familjeskydd

Familjeskydd är en typ av livförsäkring som innebär att mina efterlevande får en fast summa i ersättning under en viss tid. Jag kan välja mellan ett familjeskydd på 1 - 4 prisbasbelopp/år (2009 = 3.567 - 14.267 kr/mån). Jag kan också bestämma om familjeskyddet ska betalas ut till mina efterlevande under 5, 10, 15 eller 20 år. Enda kruxet är att även familjeskyddet kostar pengar, mer ju äldre jag är och hur många basbelopp och ersättningsår jag väljer. Även premien för familjeskyddet dras från de 4,5 procent som arbetsgivaren betalar in till min pension = lägre pension för mig själv.

Ickeval

Om jag inte bryr mig om att själv göra ett aktivt val när jag ansluts till ITP-P:s Avdelning 1 placeras mina premier i en tradi-

tionell försäkring hos Alecta, utan återbetalnings- och familjeskydd.

Utbetalning

Pensionen betalas enligt grundregeln ut från 65 år så länge man lever. Man kan välja att börja ta ut pensionen tidigare eller senare än vid 65 år. En nyhet är att man kan välja att ta ut hela den intjänade pensionen under en begränsad tid, dock lägst fem år.

Sjukpension

Reglerna för sjukpension ändras i det nya avtalet – både till det sämre och litet till det bättre.

Enligt vårt Villkorsavtal får man 10 procent i sjuklön från arbetsgivaren mellan den 15:e och 90:e sjukdagen ovanpå sjukpenningens (knappa) 80 procent. Därefter upphör ersättningen och det finns inte heller någon kompletterande ersättning för denna period i vårt nuvarande pensionsavtal. Enligt det nya ITP-avtalet får man behålla de 10 procenten från dag 91 till och med den 360:e sjukdagen. Sjukpensionen träder i kraft även för den som inte har varit sjuk i 91 dagar i en följd men haft sammanlagt 105 sjukdagar under de senaste 12 månaderna.

Å andra sidan har de som beviljats sjukersättning 21 procent i sjukpension enligt vårt gällande pensionsavtal (ovanpå de ca 64 procent som Försäkringskassan betalar i sjukersättning). I det nya avtalet sänks sjukpensionen till 15 procent för alla som omfattas av Avdelning 1.

Avdelning 2

Gäller födda 1980 eller tidigare

Avdelning 2 omfattar dem som är födda 1980 eller tidigare. Avdelning 2 motsvarar i princip nuvarande ITP-P-avtal, men med några förändringar.

Pensionen enligt Avdelning 2 består av

två delar.

En förmånsbestämd del som – enkelt uttryckt – uppgår till 10 procent av min pensionsmedförande lön. I den pensionsmedförande lönen ingår den aktuella månadslönen och fasta tillägg när jag går i pension samt genomsnittet av föregående kalenderårs lönetillägg (mertids-, ob-, semestertillägg; övertid ingår ej). Det krävs 30 år för att få full pension. Pensionen börjar tjänas in från 28 år.

Den andra delen är premiebestämd. Arbetsgivaren betalar fr.o.m. 28 år in en premie som motsvarar 2 procent av min lön.

Förvaltare

Den förmånsbestämda delen av pensionen administreras av *Statens Pensionsverk* (SPV).

Premiedelen administreras av *Bliwa*. Jag väljer själv vilket bolag jag vill placera pengarna hos och om jag vill sätta dem i en traditionell pensionsförsäkring eller i fonder. Det finns ett tiotal bolag att välja mellan. Bliwa administrerar även familje- och återbetalningsskyddet.

Återbetalnings- och familjeskydd

Återbetalningsskyddet är oförändrat. Grundregeln för familjeskyddet har hittills varit att man kunnat välja 1 eller 2 basbelopp/år som betalats ut under fem år. De som omfattas av Avdelning 2 kommer fr.o.m. 2009 att erbjudas samma villkor som Avdelning 1; se ovan!

Ickeval

Den som inte har gjort ett eget val när man anslutits till nuvarande ITP-P har fått sitt kapital placerat i en traditionell försäkring hos *Kåpanpensioner* med återbetalningsskydd och enkelt familjeskydd.

I det nya avtalet fortsätter man att placera Avdelning 2:s ickeväljares premier i en traditionell pensionsförsäkring hos *Kåpanpensioner*. Man kommer dock att under 2009 utreda om man ska byta förvaltare. Däremot införs samma regler för återbetalnings- och familjeskyddet som i Avdelning 1 – dvs man måste själv välja om man vill ha dem.

Utbetalning

Grundregeln om utbetalning från 65 år och livet ut för den förmånsbestämda delen och fem år för premiedelen är oförändrad. Däremot införs även i Avdelning 2 möjligheten att ta ut också den förmånsbestämda delen under en begränsad tid – dock lägst under fem år.

Sjukpension

Den som tillhör Avdelning 2 och är anställd den 31 december 2008 behåller 21 procent i sjukpension vid sjukersättning. Den som anställs den 1 januari 2009 eller senare får samma nivå som de i Avdelning 1, 15 procent.

Avdelning 2 får samma förbättring som Avdelning 1 vid sjukdom dag 91 - 360. Då utgår 10 procent i sjukpension ovanpå Försäkringskassans ersättning. Däremot gäller inte 105-dagarsregeln för Avdel-

ning 2.

Övergångsbestämmelserna kvar

De övergångsbestämmelser som ger många rätt att gå vid 60 respektive 63 år finns kvar i det nya avtalet.

Jan Åhman

Inkomster över 7,5 basbelopp

• Det jag beskriver i min artikel gäller som regel för inkomster upp till 7,5 pris- eller inkomstbasbelopp (2008 = 25.625 respektive 30.000 kr/mån).

För inkomster över denna nivå gäller en del särskilda regler i avtalet.

1. Intjänande

Avdelning 1. Arbetsgivaren betalar varje månad in en premie på 4,5 procent på lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp/12 (2008 = 30.000 kr/mån; inkomstbasbeloppet för 2009 är inte fastställt).

För lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp/12 betalar arbetsgivaren in 30 procent.

Avdelning 2. Arbetsgivaren betalar 2 procent till premiedelen (ITPK-P) av pensionen. Procenttalet är detsamma oavsett inkomstens storlek.

2. Sjukpension
Se tabell nedan!

3. Familjepension

Avdelning 1. Familjepension ingår ej.
Avdelning 2. Familjepensionen (ska inte blandas ihop med *familjeskyddet*) utgår till efterlevande make/a och barn vid dödsfall (även efter det att man gått i pension). *Familjepension utgår endast till efterlevande om den avlidne haft en pensionsmedförande lön som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.* Familjepensionens storlek är beroende på inkomstens storlek och hur många efterlevande det finns.

/JÅ

Sjukpension - Avdelning 1.

Lön/Lönedel	Dag 91 - 360	From Dag 361	Sjukersättning
- 7,5 pbb	10%	0%	15%
7,5 pbb - 20 ibb	65%	65%	65%
20 ibb - 30 ibb	32,5%	32,5%	32,5%

pbb = prisbasbelopp
ibb = inkomstbasbelopp

Sjukpension - Avdelning 2.

Lön/Lönedel	Dag 91-360	From dag 361	Sjukersättning
-7,5 pbb	10%	0%	15/21%
7,5 pbb - 20 ibb	65/75% ¹⁾	65/75% ¹⁾	65/81% ¹⁾
20 ibb - 30ibb	32,5/75% ¹⁾	32,5/75% ¹⁾	32,5/40,5% ¹⁾

pbb = prisbasbelopp
ibb = inkomstbasbelopp

¹⁾ = För dem som är födda 1980 eller tidigare och är anställda i Posten den 31 december 2008 gäller de högre beloppen. För dem som ansluts efter detta datum gäller den lägre siffran.

Nya pensionsavtalet i sammandrag

	Avdelning 1	Avdelning 2
Omfattar	Födda 1981 eller senare samt tim- och förstärkningsanställda	Födda 1980 eller tidigare samt de födda senare och är som är anställda i Posten och helt eller delvis sjuk den 1 januari 2009
Anslutningsvillkor	25 år. Sjukpension gäller från 18 år.	28 år. Sjukpension gäller från 18 år. Minst 20% anställning, minst tre månaders anställning i följd.
Pensionsålder	65 år (kan tidigare-/senareläggas). Tillåtet ta ut hela pensionen under begränsad tid, dock lägst 5 år.	65 år (kan tidigare-/senareläggas). Tillåtet ta ut hela pensionen under begränsad tid, dock lägst 5 år.
Pensionens storlek	4,5 procent avsätts från 25 år (30 procent på den del av lönen som överstiger 30.000 kr/mån). Premien betalas på månadslön, fasta tillägg samt rörliga tillägg inklusive övertid. Pensionens storlek avgörs av premiens storlek, antal år den betalats in samt hur kapitalet förräntats.	10 procent av slutlön + 2 procent som sätts av från fyllda 28 år. För slutlön >7,5 basbelopp gäller andra procentsatser. "Slutlön" = aktuell månadslön, fasta tillägg samt genomsnitt av rörliga tillägg (dock ej övertid) kalenderåret innan.
Tid som krävs för full pension	Svårt att idag förutsäga hur många års premier som behövs för "full" pension	30 år. Sjukdom och föräldraledighet kvalificerar. Tid från annan pensionsplan liknande ITP får tillgodoräknas, men enbart för födda 1951 eller tidigare.
Kapningsregel	Nej.	Ja. Löneökningar mellan 60-65 år kapas bort om de f.n. överstiger ca 5 procent.
Premien placeras	Hälften i traditionell pensionsförsäkring, fem bolag att välja mellan. Andra hälften kan placeras i fonder, fem bolag att välja mellan.	Hela premien kan placeras i antingen traditionell försäkring eller fondförsäkring. Drygt tio bolag att välja mellan.
Flytträtt av pensionskapitalet.	Ja, hela kapitalet kan (mot avgift) flyttas till annat bolag.	Nej. Man kan byta förvaltare, men inte ta med sig kapitalet. Kan komma att ändras om 1-2 år.
Förvaltare	Collectum administrerar de olika valen: förvaltare, familjeskydd, återbetalningsskydd.	Statens Pensionsverk (SPV) administrerar den förmånsbestämda delen, Bliwa premiedelen.
Premiefrielse	Arbetsgivaren betalar in premien vid sjukdom och föräldraledighet (upp till 13 månader)	Motsvarande
Sjukpension vid vanlig sjukskrivning	Ja, 10% dag 91 - 360	Ja, 10% dag 91 - 360
Sjukpension vid sjukersättning	Ja, 15 procent	Ja 21 procent om man är anställd i Posten 2008-12-31, annars 15 procent. Högre belopp för den del av inkomsten som >7,5 basbelopp.
Familjepension (till efterlevande, endast för inkomster >7,5 basbelopp)	Nej	Ja
Återbetalningsskydd	Ja, om man aktivt väljer det	Ja, om man inte aktivt väljer bort det
Familjeskydd	Ja, om man aktivt väljer det. 1 - 4 prisbasbelopp/år, betalas ut under 5, 10, 15 eller 20 år	Ja, om man inte aktivt väljer bort det ingår ett familjeskydd om 1 förhöjt prisbasbelopp som betalas ut under fem år. Man kan välja till 2 - 4 basbelopp/år och en längre utbetalningsperiod om 10, 15 eller 20 år
Fribrev	Behövs inte.	Ja. Slutar man i Posten efter fyllda 28 år och före 65 år får man ett värdesäkrat fribrev på den förmånsbestämda delen av den pension man tjänat int.